

PYTANIE JAWNE

8.

SŁONIK

Konflikt racji moralnych

**Omów
zagadnienie
na podstawie
Antygony Sofoklesa.
W swojej odpowiedzi
uwzględnij również
wybrany kontekst.**

SŁONIK

Wstęp:

Człowiek kieruje się w życiu zasadami, które często wynosi z domu i które są elementem jego tożsamości. Potrafi ich bronić nawet wtedy, gdy inni uniemożliwiają czy utrudniają ich wyznawanie. Czasami życie stawia człowieka w sytuacji wyboru i musi we własnym sumieniu ocenić, w którą stronę pójść i jaką drogę wybrać.

SŁONIK

Teza:

**Wyznawane
przez człowieka wartości
mogą być sprzeczne
z ogólnie przyjętymi
normami i ustanowionym
prawem.**

SŁONIK

Argument:

Przyjętą przeze mnie tezę potwierdza historia Antygony. Jej bracia – Eteokles i Polinejkes – zginęli w bratobójczej walce. Władzę objął Kreon, który nakazał, by Eteoklesa pochować jak bohatera, a ciało Polinejkesa porzucić, odmawiając mu godnego pochówku. Dla nowego władcy bratobójca był zdrajcą i w ten sposób chciał go ukarać i piętnować takie postawy w społeczeństwie. Antygona nie rozumiała decyzji króla. Polinejkes był dla niej bratem, a prawo boskie stało ponad prawem ludzkim.

SŁONIK

Bohaterka postanowiła sprzeciwić się władcy i pochować brata. Wiedziała, że konsekwencją jej wyboru będzie śmierć, ale nie wahala się. Żałowała jedynie, że nie zazna miłości i że nigdy nie będzie matką. Zresztą każda decyzja, którą by podjęła, skazałaby ją na śmierć. Dokonała więc wyboru, który był zgodny z jej zasadami. Nie myślimy jednak, że tylko ona ponosi konsekwencje swoich decyzji. Ponosi je także Kreon. Traci syna i żonę – czyli swoich bliskich.

SŁONIK

Kontekst

Konflikt racji moralnych jest także przeżyciem towarzyszącym Prometeuszowi, który nie mógł pogodzić miłości do ludzi i posłuszeństwa bogom.

To on stworzył człowieka z gliny i łez, a ponieważ stworzone przez niego istoty były słabe i kruche, postanowił im pomóc. Prometeusz podarował ludziom ogień, by mogli ogrzewać swoje domostwa i chronić się przed dzikimi zwierzętami. Nauczył też ludzi tego wszystkiego, co było im potrzebne do życia. To nie podobało się bogom, którzy postanowili ukarać tytana i zesłali na ziemię Pandorę.

SŁONIK

Prometeusz zwietrzył podstęp i nie przyjął kobiety, ale uczynił to niestety jego niezbyt mądry brat Epimeteusz, który ożenił się z nią. Pandora szybko namówiła męża na otworzenie beczki, z której wysypały się wszelkie nieszczęścia.

Prometeusz postanowił odpowiedzieć podstępem na podstęp. Zawinał mięso w skórę, a kości przykrył tłuszczem. Zapytał bogów, którą część chcą mieć składaną w ofierze.

Bogowie liczyli, że pod tłuszczem znajduje się smakowite mięso i na tę część postavili. Za tę zniewagę Prometeusza spotkała kara.

Przywiązano go do skał Kaukazu, a wygłodniały orzeł przylatywał, by wyjadać mu wątrobę, która odrastała. Taką cenę zapłacił za wybór swoich wartości.

SŁONIK

Zakończenie:

Konflikt racji moralnych to częsty temat utworów literackich i tekstów kultury.

Dlaczego? Otóż literatura odzwierciedla codzienne ludzkie problemy, a jednym z nich jest konieczność dokonywania wyborów – tych zwykłych i oczywistych oraz tych znacznie trudniejszych – moralnych. Zarówno wybór własnych wartości jak i konformizm i porzucenie ich przynosi ból i cierpienie.

SŁONIK